



Datum

2021-12-01

Adress

Storgatan 20
205 80 Malmö

Diarienummer

GYVF-2021-2003

Yttrande

Till

Kommunfullmäktige

**Remiss av motion av Magnus Olsson (SD) om att upprätta en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention
STK-2021-584**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har getts möjlighet att yttra sig över en motion av Magnus Olsson (SD) om att upprätta en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention. I motionen föreslås att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att inleda ett arbete för att ta fram en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention för Malmö stad.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen föreslår gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att motionen ska anses besvarad. Detta med anledning av det skollagsreglerade uppdrag som styr nämndens verksamheter samt det pågående arbetet inom Malmö stad.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) anser att suicidprevention är en viktig samhällsfråga där också nämnden, utifrån uppdrag och styrdokument, har ett ansvar för att förebygga psykisk ohälsa och suicid.

Nulägesbeskrivning för arbetet med suicidprevention

Enligt 2 kap. 25 § skollagen ska det finnas elevhälsa i gymnasieskolan samt gymnasiesärskolan. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Det ska även finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Vidare ska elevhälsan, enligt skollagen, omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser som främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande.

Elevhälsan på gymnasie- och gymnasiesärskolan arbetar dagligen med frågor som rör psykisk ohälsa vilket även är den vanligaste orsaken till att skolkuratorer, skolsköterskor och skollärare på gymnasie- och gymnasiesärskolan har kontakt med elever. En viktig arbetsuppgift för elevhälsan är att fånga upp elever som visar tecken på nedstämdhet i ett tidigt skede och motivera dem att ta emot hjälp och stöd, antingen inom elevhälsan, eller – vid allvarigare problematik – genom att slussa vidare till primärvård eller psykiatri. Det bedrivs också ett mer strukturerat hälsofrämjande arbete, till exempel på tema stress, som syftar till att förebygga bland annat psykisk ohälsa. Vidare ingår kunskaper om hälsa, friskfaktorer och mående i många av gymnasie- och gymnasiesärskolans ämnes- och kursplaner. Den centrala elevhälsan inom GVN erbjuder därtill professionerna inom elevhälsan stöd i arbetet med elever med psykisk ohälsa, bland annat genom handledning, rutiner samt kompetensutvecklingsinsatser. Hösten 2021 kommer samtlig personal inom elevhälsan att genomgå en extern utbildning i suicidprevention.

En huvudman för kommunal vuxenutbildning eller särskild utbildning för vuxna har en möjlighet enligt 2 kap. 26 § skollagen att ordna elevhälsa för sina elever motsvarande den för gymnasie- och gymnasiesärskolan. Inom kommunal vuxenutbildning i Malmö stad finns en organisation för pedagogiskt stöd bestående av specialpedagoger, speciallärare, bibliotekspersonal, kuratorer och IT-pedagog. Pedagogisk stödorganisation verkar för att alla komvuxelever ska nå sina studiemål, få en fullständig utbildning och kunna gå vidare till arbete eller högre studier. Genom pedagogisk stödorganisation finns möjlighet till såväl generella som specifika insatser från kuratorerna där den hälsofrämjande aspekten är den viktigaste. Kurator kan även lotsa elever vidare för kontakt med exempelvis vård och socialtjänst.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är därtill delaktig i det arbete som ska bedrivas inom ramen för *Handlingsplan Uppdrag psykisk hälsa* och i redan etablerad samverkansstruktur mellan Malmö stad och Region Skåne utifrån Hälso- och sjukvårdsavtalet. Malmö stad erhåller årligen stimulansmedel från SKR och Socialdepartementet. En del av stimulansmedlen för 2021 har använts till att anställa en samordnare för suicidprevention på funktionsstödsförvaltningen. En arbetsplan för arbetet med suicidprevention är under framtagande. Arbetet kommer inledningsvis främst att omfatta arbetsmarknads- och socialförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen, hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen, grundskoleförvaltningen samt gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Fler förvaltningar kan komma bjudas in i arbetet och målet är att arbetet kring suicidprevention ska ingå i det reguljära arbetet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens synpunkter på förslaget

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är positiv till motionens intentioner men anser att förslaget i högre grad behöver förhålla sig till redan pågående arbete i staden, respektive nämnds grunduppdrag samt utvecklingsarbete inom befintligt styr- och ledningssystem.

Arbetet med suicidprevention bör ses i ett helhetsperspektiv och inte som ett eget område då det ingår som en del i ett större arbete kopplat till psykisk hälsa och folkhälsa i stort. Arbetet med suicidprevention är vidare ett sektorsövergripande arbete där olika aktörer och myndig-

heter har olika ansvar och utgångspunkter beroende på vilken lagstiftning och vilka uppdrag de har.

Nämnderna i Malmö stad har på samma sätt olika ansvar och förutsättningar för arbetet med suicidprevention. En handlingsplan med specifika och detaljerade mål för samtliga nämnder, såsom motionären beskriver, riskerar att skapa en överbyggnad där styrningen inte i tillräckligt hög grad utgår från nämndernas grunduppdrag eller redan pågående förvaltningsövergripande arbete. Den förvaltningsgemensamma arbetsplan som är under framtagande skulle snarare kunna skalas upp till att omfatta samtliga förvaltningar och därmed skapa förutsättningar för att suicidprevention ska vara en del av det ordinarie arbetet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser sammanfattningsvis inte att det behövs en separat handlingsplan som endast omfattar suicidprevention och som ligger utanför ordinarie styr- och ledningsstruktur. Nämnden vill även i detta sammanhang lyfta stadskontorets pågående uppdrag att genomföra en översyn av kommunövergripande styrdokument och att utveckla former för en mer samordnad styrning genom nämndsövergripande styrdokument eller alternativa styrmetoder. Detta utvecklingsarbete behöver beaktas när övergripande handlingsplaner tas fram.

Med hänvisning till ovan beskrivna arbete och synpunkter föreslår gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Ordförande

Juan-Tadeo Espitia (S)

Förvaltningsdirektör

Anneli Schwartz